

Dosarul nr. 2ra-963/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: D. Sîrbu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Axenti împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2020, Valeriu Axenti a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției solicitând:

- să fie constatat faptul încălcării dreptului reclamantului la executarea hotărârii judecătorești irevocabile nr.3-2614/2011 din 23 iunie 2011 în termen rezonabil;

- să fie constatat faptul încălcării dreptului reclamantului la executarea hotărârii judecătorești irevocabile nr.2-5544/13 din 5 decembrie 2013 în termen rezonabil;

- încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Axenti Valeriu a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la executare a hotărârilor judecătorești în termen rezonabil.

În motivarea acțiunii s-a indicat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Valeriu Axenti, s-a obligat Primăria mun. Chișinău să-i transmită în natură lui Valeriu Axenti în baza actului de transmitere-primire a terenului atribuit lui prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.70/2-7 din 11 aprilie 2007, în rest pretențiile au fost respinse.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 9 noiembrie 2011, s-au respins recursurile declarate de Valeriu Axenti și Primăria mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011.

La 9 ianuarie 2012, în temeiul cererii nr.A-202/12 s-a adresat Primarului General al mun. Chișinău și a solicitat executarea integrală și în termen optimal a hotărârii instanței de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011, iar despre rezultatele examinării cererii și decizia adoptată, să fie informat în regim de urgență.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 5 decembrie 2013, s-a stabilit Primăriei mun. Chișinău un termen de 3 luni de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011 și s-a obligat Primăria mun. Chișinău să execute în termen de 3 luni hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011.

Hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 5 decembrie 2013, a intrat în vigoare la data de 8 mai 2014 și este executorie de drept.

Prin cererea nr.A-55/15 din 6 ianuarie 2015, adresată Primarului general al mun. Chișinău, Valeriu Axenti a solicitat executarea benevolă și integrală a documentului executoriu nr.2-5544/13 din 5 decembrie 2013, emis de Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Prin cererea repetată nr.A-554/15 din 20 iulie 2015, adresată Primarului general al mun. Chișinău a solicitat repetat executarea benevolă și integrală a documentului executoriu nr.2-5544/13 din 5 decembrie 2013, emis de Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Reclamantul consideră că prin acțiunile date, Primăria mun. Chișinău a manifestat un comportament vădit de rea-credință și lipsă de respect față de actul de justiție, ignorând totalmente prevederile legislației în vigoare, lăsând fără examinare cererile reclamantului până în prezent nefiind executate nici hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011 și nici hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 5 decembrie 2013.

Începând cu 2007, reclamantul s-a aflat în audiență la Departamentul arhitectură și urbanism din cadrul Primăriei mun. Chișinău pentru a-i transmite în natură în baza actului de transmitere-predare a terenului atribuit prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr.70/2-7 din 11 aprilie 2007 și respectiv executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011.

Însă debitorul Primăria mun. Chișinău a invocat că este în imposibilitate să transmită lui Valeriu Axenti terenul atribuit prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr.70/2-7 din 11 aprilie 2007 și să execute hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011, deoarece lipsește instrumentarul necesar de măsurare și trasare a liniilor de hotar la fața locului, motiv pentru care a direcționat reclamantul la o societate comercială pentru măsurarea și trasarea liniilor de hotar la fața locului, iar pentru aceasta reclamantului i s-a solicitat plata unei sume de 15 000 lei, fapt ce contravine prevederilor legale.

A invocat că neexecutarea în intervalul de timp 2011-2020, de către Primăria mun. Chișinău a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile sus indicate reprezintă o lipsă de respect față de actul de justiție și o violare flagrantă și perpetuă a drepturilor reclamantului, garantate de legislația în vigoare.

Această situație îi creează o stare de frustrare, dificultate, pierdere de timp și de energie vitală în vederea executării actelor judecătorești definitive, irevocabile și cu caracter obligatoriu, iar în final scoate în evidență vulnerabilitatea și impotența actului de justiție într-un stat de drept.

Dreptul de proprietate asupra terenului atribuit prin decizia Consiliului mun. Chișinău din 11 aprilie 2007 a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile în anul 2007, din acest moment reclamantul achită cu regularitate impozitul pe bunul imobil și nu are careva restanțe la acest capitol.

În pofida acestui fapt, din anul 2007 și până în prezent, reclamantul nu a intrat în posesia de fapt a terenului, din motivul netransmiterii lui în natură și neexecutării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile.

Astfel, reclamantul estimează prejudiciul moral cauzat din neexecutarea hotărârilor judecătorești la suma de 100 000 lei.

Prin hotărârea din 17 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă Valeriu Axenti împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și repararea prejudiciului moral.

S-a constatat încălcat dreptul reclamantului Valeriu Axenti la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2614/2011 din 23 iunie 2011, pentru perioada 1 ianuarie 2014 și până în prezent.

S-a constată încălcat dreptul reclamantului Valeriu Axenti la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nr. 2-5544/13 din 5 decembrie 2013, pentru perioada 8 mai 2014 și până în prezent.

S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Valeriu Axenti, suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, pentru neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2614/2011 din 23 iunie 2011 și a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nr. 2-5544/13 din 5 decembrie 2013.

În rest, pretențiile reclamantului Valeriu Axenti cu privire la repararea prejudiciului moral, în partea ce excede suma adjudecată, s-au respins ca neîntemeiate.

La 23 septembrie 2020, Ministerul Justiției a contestat cu apel hotărârea din 17 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 17 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că concluzia instanței de fond este una întemeiată, or în prezenta speță a fost constatată tergiversarea executării hotărârii judecătorești nominalizate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Respectiv, în condițiile în care hotărârile judecătorești vizate nu au fost executate în termen de 3 luni de zile conform hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2011, Colegiul instanței de apel a constatat încălcarea dreptului lui Valeriu Axenti la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, ceea ce determină aplicabilitatea Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către

stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și ceea ce justifică concluzia instanței de fond de admitere a cerinței reclamantului Valeriu Axenti privind încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești nominalizate.

La 22 aprilie 2021, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 2 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea sa să fie respinsă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată/modificată.

Cu referire la prevederile art. 239 și 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă, s-a invocat că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe eronat a interpretat dreptul material prevăzut de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată Ministerului Justiției la 25 februarie 2021, însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul din 22 aprilie 2021 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției a fost comunicată intimatului la 17 mai 2021.

Prin referința din 25 mai 2021, intimatul Valeriu Axenti a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, vădit nefondat și formal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate

în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari